

Motion till riksdagen 2024/25:1136

av **Christian Carlsson (KD)**

Ordningsbetyg och trygghet i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning med syftet att införa ordningsbetyg i svenska skolor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige ska ha en skola där det råder ordning, så att barnen kan vara trygga och behandlas med respekt. Det är en förutsättning för att kunskapen ska kunna stå i fokus.

Under de senaste mandatperioderna har otryggheten i skolan istället ökat både bland elever och lärare. Trakasserier, hot och våld har blivit allt vanligare och många elever går till skolan med en klump i magen därför att de stängs ute eller mobbas. Det har länge funnits behov av en politik för ordning, trygghet och respekt i svensk skola.

I november 2023 beslutade regeringen därför att en särskild utredare ska utreda och föreslå åtgärder för ett stärkt ledarskap och ett effektivare arbete med trygghet och studiero i skolan. Vi kristdemokrater har varit pådrivande för flera av förslagen som nu ska utredas.

Skolledarskapet är avgörande för tryggheten på skolan. Rektors huvudansvar att upprätthålla trygghet och studiero bör skrivas in i skollagen. Lärarnas befogenhet att upprätthålla ordning ska också vara klar och deras ledarskap i klassrummet är av största betydelse för om eleverna är trygga och behandlas med respekt. Vi behöver fler lärare som med varmt hjärta och fast hand talar om vad som är rätt och fel, och hur man behandlar andra. Det behövs därför mer fokus på utbildning i ledarskap och konflikt-hantering, både på lärarutbildningen och som fortbildning i yrkeslivet. Det råder ingen tvekan om att nolltolerans mot mobbning och kränkande beteende ska gälla i landets skolor och utredaren ska föreslå åtgärder som säkerställer att nolltolerans råder mot alla former av trakasserier och kränkande behandling, inklusive mobbning, i skolan.

På samma sätt som att lärarnas ledarskap är avgörande så måste föräldrarna ta sitt ansvar genom att se till att förmedla att skolan är någonting viktigt, att ordningsregler är till för att följas och att klasskompisar ska bemötas med respekt. Det borde därför

införas ansvarskontrakt eller så kallade förväntansdokument mellan elev, föräldrar och skolan där det framgår vem som ansvarar för vad för att möjliggöra en lyckad skolgång.

Det behöver avslutningsvis också finnas sanktioner vid överträdelser av ordningsreglerna dvs. fastställda konsekvenstrappor. Den som saboterar bör t.ex. själv kunna åläggas att vara med och laga skadan, och notan för det som saboterats bör skickas till föräldrarna. En statlig utredning bör därför tillsättas för att utöka skolans möjlighet till disciplinära åtgärder med syfte att skolledningarna ska kunna skriva in den här typen av sanktioner i ordningsreglerna.

I de fall där eleverna bryter allvarligt mot skolans ordningsregler eller skapar oro och otrygghet för andra elever så behöver rektorn lättare kunna stänga av och flytta elever till andra skolor, och en elev som har omplacerats behöver kunna flyttas för längre tid än idag.

En elev som tillfälligt omplaceras till en jourskola eller skolakut, där personaltätheten är högre och det finns lärare med specialkompetens, hittar ofta tillbaka till studierna i en sådan studiemiljö, men att gå tillbaka till ordinarie skolmiljö efter bara fyra veckor kan i vissa fall vara för tidigt för att eleven inte ska återfalla i sitt tidigare destruktiva mönster. Det är inte heller rimligt att en elev som stängts av i de frivilliga skolformerna alltid ska ha rätt att komma tillbaka till skolan efter avstängningen.

Regeringen är på rätt väg, men utöver allt det som nu föreslås av regeringen och som ska utredas för att skapa ordning och trygghet så finns det mer saker att göra.

Det är dags att införa riktiga ordningsbetyg i svenska skolor. Betyget skulle exempelvis kunna påverkas av huruvida eleven kommer i tid, förhållningssätt till ordningsregler och beteendet i klassrummet men framförallt av huruvida lärare och klasskamrater bemöts med respekt. Skolans värdegrund, ordningsreglerna och elevernas förmåga till regelefterlevnad och att bemöta andra respektfullt skulle på så vis tillmätas större betydelse i svensk skola jämfört med idag. Fler elever skulle då fästa större vikt vid sitt beteende, men också vid skolans fostrande uppdrag, dvs. att utveckla elevens kunskap om dygder och etik, förmågan att skilja mellan rätt och fel samt att bemöta medmänniskor med respekt.

Sverige behöver en skola med bättre ordning och respekt, så att kunskapen får stå i fokus och lärarna kan förmedla den kunskap som krävs för att våra barn ska få möjlighet att förverkliga sina drömmar, och trygga barn är också det som på allvar bygger ett tryggare samhälle.

Christian Carlsson (KD)